

FELSZÍN ALATTI VIZEK VÍZ KERETIRÁNYELV SZERINT MŰKÖDŐ MONITORING PROGRAMJAI

Operatív **alapkémia** monitoring **figyelőkúton (HUGWPO1)** - Gyenge, illetve kockázatos minőségi állapotúnak minősített víztest valamennyi monitoring-pontján - kivéve a HUGWPO2 program szerint mért mintavételi helyek - évente kétszer az **alapkémiai paramétereke**t kell vizsgálni.

Operatív **alapkémia** monitoring **termelőkúton (HUGWPO2)** - Gyenge, illetve kockázatos minőségi állapotúnak minősített víztest ivóvíz-termelő objektumaira kell alkalmazni, kivéve a felszíni szennyezéstől bizonyítottan védett vízadókat szűrőző objektumokat (21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelet 2. § k) pontja szerint), amelyeknél a HUGWPO1 programot kell alkalmazni. A HUGWPO2 programban évente négy mérést kell végezni **alapkémia paramétereke**re.

Operatív monitoring **növényvédőszerre (HUGWPO3)** - Növényvédőszer küszöbérték feletti kimutatása miatt gyenge állapotúnak minősített víztesteken a HUGWPO3 operatív programot kell alkalmazni, amelyben a víztestek valamennyi monitoring-pontján évente egyszer vizsgálni kell a **peszticideke**t, valamint az **alap kémia paramétereke**t a HUGWPO1, vagy HUGWPO2 operatív programban meghatározottak szerint.

Operatív monitoring **pontszerű szennyező forrásra (HUGWPO4)** - Pontszerű szennyező forrásból származó alifás klórozott szénhidrogének túllépései miatt gyenge állapotúnak minősített víztestek esetében a víztest azon monitoring-pontjain kell a HUGWPO4 operatív programot alkalmazni, melyek a szennyező forrás hatáskörzetében helyezkednek el. A HUGWPO4 programban az **alifás klórozott szénhidrogénekre** évi egy mérés elvégzése kötelező, valamint az **alap kémia paramétereke**re a HUGWPO1, vagy HUGWPO2 operatív programban meghatározott módszer szerint évi kétszer, vagy négy mérés szükséges.

Vízszint monitoring (**HUGWPQ1**) - A felszín alatti víztestek vízszint észlelő monitoringjának tervezésénél figyelembe vett elvek: olyan reprezentatív hálózat kijelölése szükséges, amely információt nyújt a víztestek mennyiségi állapotának értékeléséhez, beleértve a hasznosítható készletek becslését is. A monitoring kialakításánál figyelembe kell venni a felszín alatti víz mozgására, térbeli és időbeli változásaira vonatkozó regionális szintű elvi modellt. A hálózatnak elegendő sűrűségűnek kell lennie az átáramló víz mennyiségének figyelésére a határ menti és a határokkal osztott víztestek esetében, valamint a felszín alatti víztől függő vízi és szárazföldi ökoszisztémák és az ivóvíz szempontjából védett területek állapotának jellemzéséhez. A mennyiségi kockázatos víztestek esetében a monitoring programnak támogatnia kell az intézkedések programjának tervezését és értékelését.

Vízhozam monitoring (**HUGWPQ2**) - Kiegészítő mennyiségi monitoring a karszt víztesteken, hegy- és dombvidéki területeken és a termálvíztesteken, a források, kisvízfolyások és egyes termelő kutak túlfolyásának **hozammérésével**.

Sérülékeny külterületi monitoring (**HUGWPS1**) - A feltáró monitoring az erdő- és mezőgazdasági jellegű külterületek alatt fekvő, hideg (porózus és hegyvidéki) víztestek sekély mélységű, valamint a karsztvíztestek nyílt karszt területein lévő, vagy azokhoz közel eső, döntő többségében sérülékeny rétegeire, a típussterületi elv alkalmazásával

történt. A típussterületi elv a különböző területhasználatokkal (erdő, rét, szántó, gyümölcsös), valamint vízföldtani adottságokkal (durva-, finomszemű fedőképződmények, karsztos, valamint repedezett felszín közeli képződmények, utánpótlódási területek párolgó allúviumai, és különböző mértékben párolgással jellemzett feláramlási területek) rendelkező terület-kombinációkon alapul. A programhoz 28 elvi típussterület tartozik, ezek közül 3 jelentéktelen arányban előfordulóhoz nem tartozik kijelölt pont. További elvek: A hálózatnak elegendő sűrűségűnek kell lennie az átáramló víz minőségének figyelésére a határ menti és a határokkal osztott víztestek estében, valamint a felszín alatti víztől függő vízi és szárazföldi ökoszisztémák és az ivóvíz szempontjából védett területek állapotának jellemzéséhez. A monitoring kialakításánál a felszíni eredetű szennyeződések terjedésére vonatkozó elvi modell figyelembe vétele elsősorban a típussterületi elv alkalmazása révén történik. A monitoring programon belül **a Víz Kertirányelv szerinti kötelező paraméterek mérése mellett**, a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 118/2006/EK irányelv nemzeti szintű átvételét követően, a következő paraméterek mérése tervezett: **arzén, kadmium, ólom, higany, klorid, szulfát, peszticidek**.

Sérülékeny belterületi monitoring (**HUGWPS2**) - A feltáró monitoring a hideg (porózus és hegyvidéki) víztestek sekély mélységű, valamint a karsztvíztestek nyílt karsztterületeken lévő, vagy azokhoz közel eső, döntő többségében sérülékeny rétegeire kijelölt monitoring, amely - GWPS1 monitoring programban leírt típussterületi elvre épülve - a beépített, valamint az ipari jellegű területek figyelését célozza meg. A programhoz 21 elvi típussterület tartozik, ezek közül 5 jelentéktelen arányban előfordulóhoz nem tartozik kijelölt pont. Az ehhez a programhoz tartozó típussterületek országosan egyenként csak 0 - 2 % körüli arányt képviselnek, de jelentőségük a terhelések szempontjából nagyobb. A további elvek megegyeznek a GWPS1 programnál leírtakkal. A monitoring programon belül, **a Víz Kertirányelv szerinti kötelező paraméterek mérése mellett**, a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 118/2006/EK irányelv nemzeti szintű átvételét követően, a következő paraméterek mérése tervezett: **arzén, kadmium, ólom, higany, klorid, szulfát, peszticidek, triklóretilén, tetraklóretilén**.

Védett rétegvíz monitoring (**HUGWPS3**) - A feltáró monitoring hideg víztestek mélyebb, középső és alsó mélységtartományba eső, nem sérülékeny rétegeire terjed ki. Jelentős részben ez a monitoring figyeli az ivóvíztermelésre alkalmas rétegvíztestek és fedett karsztvíztestek víztartó képződményeit. A monitoring elsősorban a természetes vízminőség jellemzésére kell, hogy alkalmas legyen, de annak bizonyítására is, hogy káros vízminőség-változások nem következnek be. A monitoringnak támogatnia kell az esetleges káros vízminőség-változások bekövetkezésének időben történő felismerését is. A monitoring programon belül, **a Víz Kertirányelv szerinti kötelező paraméterek mérése mellett**, a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 118/2006/EK irányelv nemzeti szintű átvételét követően, a következő paraméterek mérése tervezett: **arzén, kadmium, ólom, higany, klorid, szulfát, ill. indokolt esetben peszticidek, triklóretilén, tetraklóretilén**.

Termálvíz monitoring (**HUGWPS4**) - A feltáró monitoring a termálvíztestekre terjed ki, elsősorban a természetes vízminőség jellemzésére, ill. a termálvíz használatából eredő természetes vízminőség változásának követésére. A monitoring alkalmas kell, hogy legyen a termálvíztestek kémiai állapotának jellemzésére. A monitoring programon belül, **a Víz Kertirányelv szerinti kötelező paraméterek mérése mellett**, a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 118/2006/EK irányelv nemzeti szintű átvételét követően, a következő paraméterek mérése tervezett: **klorid, szulfát**.